

Referat HB-møde i København

Sted: Mødet holdes hos Danske Erhvervsskoler, **Ny Vestergade 17, 2.sal, 1471 København K.** (Lige over for Nationalmuseets hovedindgang - gåafstand fra Hovedbanegården)

Dato: 12. februar 2016 kl. 9.-17.

Tilstede: Janne Boye Niemelä (JBN), Ole Rønne Christensen (ORC), Jette Zehntner (JZ), Outi Toura-Jensen (OTJ), Inger Nørgaard Christensen (INC), Jessica Rohde (JR), Per Fruerled (PF) Bent Brøndum (BB), Karen Talks (KT)

Afbud: Kenneth Nielsen (KN),

Tegnstyrer: Janne Boye Niemelä (JBN)

Referent: Per Fruerled (PF)

Blok 1: Siden sidst

- 1.1 Velkomst og praktiske informationer
- 1.2 Referater underskrives
- 1.3 Opfølgning siden sidst

Blok 2: Politiske drøftelser

- 2.1 Midtvejsevaluering af HB's og sekretariats samarbejde
- 2.2 Samspil og kommunikation mellem DDL og medlemsforeninger/enkeltmedlemmer
- 2.3 Samarbejde med og forventninger til institutioner for og til døve
- 2.4 Dag- og skoletilbud med tegnsprog
- 2.5 Arbejdsmarked – fordomme og muligheder
- 2.6 Plejeboliger med tegnsprogsmiljø
- 2.7 Tolkeområdet
- 2.8 DNR strategi
- 2.9 Nordisk kulturfestival 2018
- 2.10 Budgetafslutning 2015 og opfølgning på budget 2016

Blok 3: Projekter

- 3.1 Kort mundtlig orientering om projekter

Blok 4: Sager til orientering, kommende møder og evt.

- 4.1 Orientering fra formanden
- 4.2 Status på planlægning af politisk turne, booklet og Folkemøde 2016
- 4.3 Oplæg for FTT
- 4.4 Besøg hos DNTM
- 4.5 Generalforsamlinger
- 4.6 Mødekalender 2016
- 4.7 Evt.

Blok 1: Siden sidst

- 1.1 Velkomst, præsentation og praktiske informationer
- 1.2 Referater underskrives
- 1.3 Opfølgning siden sidst

Tegnsprog som gymnasiefag: Der orienteres om, at der er gjort de indledende øvelser til arbejdet med at få oprettet tegnsprog som gymnasiefag. Arbejdet har dog ikke højeste prioritet, da der har været (og stadig er) ekstraordinært fokus på kontanthjælpsområdet. HB støtter op om prioriteringen. Der arbejdes dog videre med indsatsen.

Særlig indsats for etniske døve: Der orienteres om, at de øvrige nordiske døveforbund er blevet spurgt om en fælles undersøgelse vedrørende døve flygtninge og indvandrere i norden i forbindelse med en mulig EU-pulje til formålet. Grundet kort frist var det ikke muligt at få stablet noget på benene.

Derudover orienteres om, at 1866 har bedt om sparring på projekt til etniske døve i forhold til fundraising m.v.

Blok 2: Politiske drøftelser

2.1 Evaluering af samarbejde og forventninger i HB og til sekretariatet

Baggrund:

HB er nu lidt over halvvejs i valgperioden. Der har været lidt udskiftning i HB og på sekretariatet. Det er en god anledning til at drøfte og evaluere samarbejdet internt i bestyrelsen og mellem HB og sekretariatet for at se, hvad der fungerer godt og hvor samarbejdet kan styrkes.

Indstilling:

Der indstilles til, at der evalueres på samarbejdet i bestyrelsen. Det skal afklares, om det er tydeligt, hvornår og hvordan HB inddrages i det daglige arbejde. Samtidig skal det drøftes om det vil være en fordel at få tydeliggjort, hvilke HB-medlemmer der har hvilke ansvarsområder.

Det skal drøfte, hvordan HB og sekretariatets medarbejdere kan få en tættere relation.

Beslutning:

Der er enighed om, at bestyrelsen og sekretariatet skal være tættere på hinanden. Der er stemning for at genetablere ansvarsområder for de enkelte HB-medlemmer.

Inger: Foreningsarbejde

Jette: Kultur og arbejdsmarked

Bent: Ældreområdet og tolkeområdet og arbejdsmarked og tilgængelighed

Janne: Alt

Outi: Børn og unge – inklusionsspørgsmål

Karen: Børn og unge og psykiatri (socialområdet) / vidensbearbejdning

Ole: Tilgængelighed og foreningsområdet og lidt ældreområdet og DH

Jessica: socialområdet/udsatte/tolkeområdet

Sekretariatet udarbejder i dialog med de enkelte HB-medlemmer en plan for, hvordan samarbejdet omkring ansvarsområderne og samspillet tilrettelægges.

2.2 Samspil og kommunikation mellem DDL og medlemsforeninger/enkeltmedlemmer

Baggrund:

DDL får en del henvendelser fra enkeltmedlemmer om forskellige sager, men meget få henvendelser fra medlemsforeningerne. Det giver anledning til overveje, hvordan medlemmerne bedst kommer med input til DDL - er det gennem medlemsforeningen eller direkte.

Det giver samtidig anledning til en drøftelse af, hvordan henvendelse fra medlemmerne (uanset fremgangsmåde) bedst håndteres i forhold til at informere HB med henblik på beslutninger.

En del kommunikation sker via uformelle kanaler, der ikke er faciliteret af DDL.

Spørgsmålet er, hvordan DDL skal forholde sig til kommunikation om DDL, der ikke er direkte stilet til DDL.

Indstilling:

Der ønskes en principiel drøftelse af, om henvendelse vedrørende emner, der ønskes behandlet af DDL, skal gå igennem en medlemsforening.

Der aftales overordnede principper for DDL's respons på kommunikation om emner relevante for DDL eller omhandlende DDL.

Beslutning

DDL er medlemsforening, men der er behov for at finde stærkere kommunikationsveje, der inkluderer flere. Punktet drøftes løbende i HB og i formandsnetværket frem mod næste Landsmøde i 2017.

Sekretariatet samler en oversigt over de enkeltsager, som sekretariatet får henvendelser om.

Som udgangspunkt deltager DDL kun i debatter, der foregår i DDL fora. Det aftales, at der fremadrettet kun er én DDL-facebook side. Samtidig skal der laves endnu mere orientering fra HB/Sek. på facebook og hjemmeside.

2.3 Samarbejde med og forventninger til institutioner for og til døde

Baggrund:

DDL's repræsentant i CBG's bestyrelse har meddelt, at han ønsker at trække sig fra bestyrelsen. Derudover har DDL fået henvendelser fra medlemmer, der oplever, at de skal bruge af deres timebank til tolkning til foredragsaftener på CBG.

Generelt hører DDL ofte, at døde oplever, at det de betragter som deres egne institutioner/steder, ikke i samme grad som tidligere har fokus på døde, døves kultur og døves sprog.

Indstilling:

Der ønskes en principiel debat om, hvilke forventninger DDL har til institutioner til og for døde og hvordan samarbejdet fremmes.

Der skal drøftes, hvordan HB forholder sig til meldingerne vedr. CBG samt tages beslutning om, hvem DDL vil indstille til bestyrelsen.

Beslutning:

Det besluttet at udskyde en mere indgående drøftelse af forventninger til de "traditionelle" døveinstitutioner, indtil der er et mere klart overblik over, hvilke ønsker medlemmerne har. Emnet vil blive vendt i formandsnetværket samt ved dialogen med medlemmerne på generalforsamlingerne.

Det besluttet, at afvente udpegning af ny repræsentant til CBG's bestyrelse til efter CBG's repræsentantskabsmøde. Der rettes henvendelse til forskellige kandidater for at sondere mulighederne.

2.4 Dag- og skoletilbud til døve og tegnsprogstalende børn

Baggrund:

Manglende dag- og skoletilbud med tegnsprog vedbliver at være et tema for DDL og medlemmerne. Dels har der været en længere debat på facebook om emnet, og dels var det et tema, der fyldte meget på repræsentantskabsmødet.

Der er besluttet et eftersyn af inklusion i folkeskolen. Til at repræsentere gruppen af kommunikationsudfordrede er der udpeget en repræsentant fra Høreforeningen. DDL har mulighed for at give input gennem DH's formøder.

I forbindelse med at SPK nu fastholdes som skole, drøftes det, hvilke elever der skal have mulighed for at gå på SPK. Det forventes, at der sættes snævre visitationskriterier, således at eleverne skal have få indlæringsvanskeligheder. Det vil betyde, at elever med betydelige indlæringsvanskeligheder, men med behov for tegn/tegnprog, skal gå på andre specialskoler. Det kan få den konsekvens, at elevtallet vil være begrænset på SPK fremover. Omvendt vil en tilgang af mange elever med betydelige indlæringsvanskeligheder måske få den konsekvens, at børn uden eller med få indlæringsvanskeligheder, men med lyst/behov for tegn/tegnprog, fravælger SPK.

Indstilling:

Det skal afklares, hvordan HB mener DDL skal forholde sig til spørgsmålet om snævre eller brede visitationskriterier til SPK og de andre skoler. Det skal samtidig drøftes, hvilke forventninger DDL har til dag- og skoletilbud til døve og tegnsprogstalende børn.

Det skal tydeliggøres, hvad DDL's holdning til inklusion af døve og tegnsprogstalende børn i folkeskolen er.

Det skal drøftes, hvordan medlemmerne/forældrene kan inddrages i DDL's arbejde på dagtilbuds- og skoleområdet.

Beslutning:

Det besluttet, at der fokuseres på anbefaling 7, 8 og 9 fra IMR i forbindelse med den politiske turne. Derudover sættes gang i ansøgning om midler til udvikling af hjemmeside om "mit barn af døv". Der samtidig arbejdes for en nuanceret og uvildig rådgivning til forældre til døvfødte børn.

Der afholdes workshop for unge og forældre om ønsker til skoletilbud og inklusion.

Der søges Handicappuljen til afholdelse af weekendlejr for forældre og børn med CI.

2.5 Arbejdsmarked – fordomme og muligheder

Baggrund:

Der er netop kommet en undersøgelse fra Ankestyrelsen og Det Centrale Handicap Råd om fordomme mod handicappede på arbejdsmarkedet.. Generelt er oplevelsen, at arbejdsmarkedet er mindre rummeligt, og at der er mange grupper, der skal sluses ind på særlige vilkår.

Bilag:

<http://ast.dk/publikationer/befolkningens-holdninger-og-handlinger-i-relation-til-personer-med-handicap>

Indstilling:

Det skal drøftes, om DDL skal opprioritere indsatsen på arbejdsmarkedsområdet. Hvis det ønskes, skal det aftales, hvad der skal fokuseres på.

Beslutning:

Der er enighed om at opprioritere arbejdsmarkedsområdet. Aktuelt er den vigtigste prioritet, at arbejde for fritagelse af handicappede fra det fremsatte lovforslag om en ny kontanthjælpsaftale. På længere sigt skal der arbejdes for konkrete initiativer, der kan skaffe døve arbejde.

2.6 Plejeboliger med tegnsprogsmiljø

Baggrund:

Forskellige HB-medlemmer har fået henvendelser om, at det kan være svært for ældre døve at blive opskrevet til Ulleruphus og Egebækhus. Sekretariatet er ved at undersøge sagen.

DDL's ældrevejledning oplyser, at der på et plejehjem i København med flere døve borgere, er et mangelfuldt tegnsprogsmiljø. Samtidig står flere døve borgere på venteliste til plejehjemmet. Projektlederen for ældrevejledningen har sammen med CFD's ældrevejleder haft møde med plejehjemmet for at drøfte de døve borgeres vilkår på plejehjemmet. Det vil der blive fulgt op på.

I København arbejdes der med profilplejehjem. Det kunne være en mulighed at arbejde for, at der oprettes et profilplejehjem for døve i København.

Indstilling:

Det skal drøftes, om der skal arbejdes for at oprette et profilplejehjem til døve i København. I den anledning skal det vurderes, hvad konsekvenserne vil være for de eksisterende plejehjem for døve.

Det skal overvejes, hvordan DDL kan sikre ældre døves ret til at flytte til plejehjem med tegnsprogsmiljø.

Beslutning:

Der skal arbejdes for et godt tegnsprogsmiljø på de plejehjem, hvor der er døve borgere. Debatten om fremtidens boligformer for ældre skal drøftes på seniortræf i juni 2016. Herefter kan overvejes om DDL skal arbejde for etablering af et profilplejehjem for døve i København.

2.7 Tolkeområdet

Baggrund:

Der indkommer løbende henvendelser og sager vedrørende tolkeområdet. Det handler både om tolkning på socialområdet, uddannelsesområdet og arbejdsmarkedsområdet. Samtidig er der konstant dialog om tolke kvalitet, tolkeudbud og tolkedækning.

DDL har siden sidste bestyrelsesmøde har møder med en række interessenter på tolkeområdet. Flere har udtrykt bekymring for udviklingen. Det drejer sig blandt andet om konsekvenserne af udbudspolitikken, men også andre aspekter. Der vil på HB-mødet blive orienteret mundtlig om indholdet af møderne.

Indstilling:

Der indstilles til, at HB drøfter holdninger og visioner for tolkeområdet med henblik på at beslutte, om der skal udarbejdes en samlet strategi for området.

Beslutning:

Det slås fast, at det er et meget kompliceret område, hvor det kan være svært at gennemskue konsekvenserne af evt. strukturelle ændringer på tværs af myndighedsområder. I udgangspunktet er DDL interesseret i, at der er én indgang til tolkebestilling. Dette kan f.eks. være i regi af DNTM. Det indebærer ikke nødvendigvis at ansvar/myndighed overføres.

DDL ønsker, at fjerne timebanken og puljerne under DNTM, således at der er fuld fleksibilitet inden for DNTM's økonomiske ramme.

Det aftales, at sekretariatet udarbejde en analyse af fordele og ulemper ved at omlægge myndighedsansvar på tværs af områder.

DDL arbejder for, at der iværksættes en ny tolkeudredning, da vurderingen er, at udviklingen er gået hurtigere end forudsat i seneste udredning.

2.8 DNR strategi

Baggrund:

DNR har på de seneste møder drøftet indhold til strategien for DNR-perioden fra 2014-2018. Der er på den baggrund nu udarbejdet et samlet strategiforslag, der skal vedtages på næste DNR-møde i april 2016. Inden da skal DDL have besluttet, om man kan støtte strategien.

Bilag:

Udkast til DNR-strategi 2014-2018

Indstilling:

HB skal beslutte, om de kan godkende udkastet til strategi for DNR, således at formanden kan få mandat til at færdigbehandle sagen på næste DNR-møde.

Beslutning:

Det pointeres, at der er mange mål og det er nødvendigt at prioritere. Dette vil blive lagt op til DNR-møde i april.

Strategiudkastet godkendes.

2.9 Nordisk kulturfestival 2018

Baggrund:

DDL er som formandsorganisation for DNR ansvarlig for at arrangere Nordisk Kulturfestival 2018. På baggrund af drøftelse i sekretariatet sammen med formanden, er der lavet en råskitse for festivalen. Inden den forelægges for DNR på møde i april 2016, skal den godkendes af HB. Samtidig skal det drøftes, hvordan vi i Danmark vil arbejde med den videre planlægning.

Bilag:

Notat om Nordisk Kulturfestival 2018

Indstilling:

Det skal besluttes, om HB bakker op om den fremlagte råskitse for festivalen, herunder forslaget til tid og sted.

Det skal besluttes, hvordan der sikres inddragelse af medlemmer og interessenter i det videre arbejde. Det skal vurderes, om det vil være en fordel med en styre-/arbejdsgruppe med ansvar for festivalen.

Beslutning:

Det tiltrædes, at nordisk kulturfestival holdes i København 10-13. maj 2018 (Kristi Himmelfart).

Der er ønske om, at tilknytte et engageret medlem med netværk og viden om kulturområdet som frontperson for festivalen.

Udover at gøre byens kulturtilbud tilgængelige for døve, så skal der endnu mere fokus på døves kultur. Det er vigtigt, at medlemsforeningerne inddrages.

Det aftales, at Outi, Jette og Janne er aktive i arbejdet.

2.10 Budgetafslutning 2015 og opfølgning på budget 2016

Bilag:

Budget 2015 og budget 2016

Indstilling:

Der indstilles til, at HB tager budgetopfølgning på 2015 samt opfølgning på budget 2016 til efterretning.

Beslutning:

Taget til efterretning.

Blok 3: Projekter

3.1 Kort mundtlig orientering om projekter

Blok 4: Sager til orientering

4.1 Orientering fra formanden

4.2 Status på planlægning af politisk turne, booklet og Folkemøde 2016

Bookletten vil blive bygget op på ca. følgende måde:

Forældre til døvfødt baby: vejledning, tegnsprogskurser

Førskole/dagtilbud:

Grundskolen:

Ungdomsuddannelse/videregående uddannelse:

Fritid:

Arbejdsmarked:

Samfundsdeltagelse:

Adgangen til offentlige myndigheder/sundhedsvæsen:

Ældre/plejebehov:

For at sætte rammen for bogen vil vi gerne starte bookletten med en side, hvor de politiske visioner om reel ligestilling, lige muligheder osv. for døve skitseres. Her kan henvises til FN og IMR.

Herefter et par sider der beskriver, hvad der skal til - nemlig tegnsprog og tolkning. Her kan vi få præciseret, hvad vi mener med tegnsprog og tegnsprogsmiljø, og hvad vi forventer af tolkning (gode tolke, ordentlige arbejdsvilkår, fleksible ordninger osv.).

Den korte tekst under fasen/temaet starter med at slå DDL's ønsker for døve fast ala: Døve og tegnsprogstalende børn skal have lige vilkår med andre børn. Derfor er det afgørende, at de kan få skoletilbud på en skole, hvor det også er muligt at få undervisning på tegnsprog på et højt fagligt niveau. Døve og tegnsprogstalende børn skal som alle andre børn have mulighed for at blive så dygtige som de kan (politisk målsætning (forrige regering)).

For at give den mulighed er der brug for: skoler hvor undervisning i tegnsprog er en integreret del af skolen uddannelsesstilbud. Osv.

På HB-mødet fortælles om ideen med opbygningen samt den videre proces.

Beslutning: Der nedsættes et udvalg bestående af Janne, Outi og Jette.

4.3 Oplæg for FTT

DDL er blevet inviteret til at holde oplæg for FTT d. 12.3.2016. Det skal drøftes, hvad der skal bringes på banen. Per deltager.

4.4. Besøg hos DNTM

Per har inviteret sig selv på besøg hos DNTM d. 4.2. Der orienteres fra besøget.

4.5 Generalforsamlinger

Se liste på intra.

4.6 Mødekalender for 2016

Endelige datoer udmeldes inden mødet.

4.7 Årets Viggo

Der blev valgt en kandidat. Der planlægges overrækkelse og mediedækning af begivenheden.

4.8 Forårsindsamling

Arbejdsmarkedet er tema

4.9 Samarbejde med DDU

Der ønskes et tættere samarbejde med DDU's bestyrelse. Derfor inviteres DDU's bestyrelses til næste HB-møde 27.5.2016

4.7 Evt.

Intet under punktet.